

روزنامه نگار
پیش

جذب و تأمین نیروی انسانی از دغدغه‌های مهم دولت بوده و هست؛ اما چگونگی آن و فرآیند و شیوه‌هایی که دارد و عمدتاً به خلأهای قانونی یا ضعف اجرایی برمی‌گردد، باعث تحمیل هزینه‌های بسیار، هم به داوطلبان و هم به دستگاه‌ها می‌شود؛ مانند آنچه در روند استخدام وزارت آموزش و پرورش شاهد هستیم که البته اولین بار نیست و مرتبه مکرر ارسال است و چه بسا همین تکرارها موجب عادی شدن و اصلاح نشدن باشد. از یک سو برخی داوطلبان استخدامی به علل نامعلوم به مسیرهای پیچیده کمیسیون پزشکی ارجاع داده شده‌اند و با توجه به ضعف اطلاع‌رسانی آموزش و پرورش، از مهلت مقرر برای ارزیابی تکمیلی جا مانده‌اند و کسی هم پاسخگویشان نیست، از سوی دیگر دانشگاه فرهنگیان بدون اعلام مینا و علتی موجه، برای آموزش ضمن خدمت استخدام شدگان پارسال هزینه دریافت کرده است. در این گزارش از زبان برخی داوطلبان و پذیرفته‌شدگان استخدام، مروری بر این مشکلات داریم و نحوه مواجهه مسئولان با آن‌ها که البته تلخ و دور از انتظار است.

خرده‌روایت‌هایی از آنچه در روند جذب نیروی آموزش و پرورش می‌گذرد

داوطلبان معلمی پشت سد معاینات پزشکی

هزینه بالای صداقت

«...خب؟ از کی خط می‌گیری؟ کی بهت گفته این حرفا رو بزنی؟ اصلاً کی بهت گفته به من زنگ بزنی؟ نامه‌ای که خودم زدم، الزامی برام ایجاد نمی‌کنه! یا بگو کی بهت خنط داده یا قطع می‌کنم؟...» شاید باورش سخت باشد؛ اما این طرز صحبت مربوط به کوجه و بازار یا مکالمه طلبکار و بدهکار نیست؛ بلکه عین جملات یک مقام مسئول است در معاونت متوسطه وزارت آموزش و پرورش! الهه درحالی‌که هنوز از این برخورد شوکه است، می‌گوید: «این نهاد دارم ما نیست؛ در این مدت که مرا به معاینات تخصصی و انکولوژیست ارجاع می‌دادند، به شدت نگران و تحت فشار روحی روانی بودم؛ او اصرار کرد دیگر از خیر استخدام گذشته بودم و به این فکر می‌کردم که چه بیماری خطرناکی دارم؟ اصلاً زنده می‌مانم یا نه؟»

او که سی و هشت ساله و کارشناس زبان انگلیسی است، ماجرای سرگشتگی اش برای ارزیابی تکمیلی آن هم بر سر هیچ و پوچ و راین طور توضیح می‌دهد: «طبق اعلام سامانه، ۲۰ تیر برای معاینات پزشکی مراجعه کردم و در پاسخ یکی از سؤالات مربوط به سلامت، درباره یک مشکل عادی زنانه که با دارو رفع شده بود، از سر صداقت توضیح دادم؛ ولی گفتند باید بروم سونوگرافی و کمیسیون پزشکی. همه را انجام داده و روز بعد نتیجه را به کمیسیون تحویل دادم؛ اما تأیید نکردند و برای معاینات تخصصی تر به کمیسیون پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارجاع دادند؛ آنجا هم گفتند از کی تا حالا برای چنین عارضه کوچک و غیرجدی، داوطلب را به کمیسیون می‌فرستند؟! بالاخره از انکولوژیست پیدا کردم؛ اما ارائه پاسخش با اینکه منفی بود، ۳ مرداد طول کشید. بعد هم یک آزمایش دیگر که نتیجه اش هشتم مرداد حاضر شد. روز هشتم از آموزش و پرورش تماس گرفتند و گفتند چرا برای ارزیابی نیامده‌اید؟ گفتیم

الیه که تاکنون بیش از ۵ میلیون تومان برای پیگیری‌ها از تهران و مشهد هزینه کرده است، ادامه می‌دهد: «سه چهارماه، سخت درس خواندم و حتی از کارم در شرکتی خصوصی استفاده کردم تا آزمون کتبی را قبول شدم و امیدوار؛ اما با صداقتی که به خرج دادم، همه چیز به هم ریخت. وقتی به اتفاق دیگر داوطلبان جا مانده برای تعیین تکلیفمان به اداره کل رفته‌ام، گفتند که "دوم مرداد مسئله شما را به وزارتخانه گزارش داده ایم؛ ولی با اینکه بازدهم هم مجدد نامه فرستاده ایم، هنوز پاسخی دریافت نکرده ایم، بهتر است به دیوان عدالت اداری شکایت کنید". معاونت متوسطه وزارت نیز نه تنها کتبا به اداره کل پاسخگو نبود، بلکه حتی مشاورش در تماس تلفنی، ادبیات توهمین آمیزی داشت که ابتدای صحبت اشاره کردم. به دفتر آقایان پیمانفر و عظیمی‌راد، از نمایندگان مشهد در مجلس، نیز مراجعه کردیم؛ اما هنوز نتیجه‌ای نداشته است.»

توان بیماری ۱۷ سال پیش

که سوم مرداد رفته و بعد از همه معاینات، تست اکو و... گفتند مشکلی ندارم؛ ولی این جواب مثبت و تأییدشان با تأخیر ۱۰ روزه، در تاریخ ۱۳ مرداد رسید و من هرچه در این مدت پیگیری می‌کردم، می‌گفتند خودمان به آموزش و پرورش اعلام می‌کنیم.»

۱۳ مرداد ناامید از اعلام نتیجه کمیسیون، به اداره کل رفت تا اطلاع دهد در چه مرحله‌ای است که اداره امور استخدامی گفت زمان ارزیابی تمام شده است؛ این درحالی بود که از هیچ طریقی مهلت ارزیابی تکمیلی به او اعلام نشده بود، همانند که پرونده اصلی اش را نیز تکمیل کرده بودند و با این وضع حتی در صورت اعلام بموقع نظر کمیسیون هم از فرایند ارزیابی جا می‌ماند؛ «وقتی از مشهد نتیجه‌ای نگرفتم، به تهران رفتم؛ ولی آن هم حاصلی نداشت. مشاور معاون متوسطه با اینکه نامه‌ها چندین روز در کارتابلیش خاک می‌خورد،

محسن هم خسته است و شاکای؛ خیلی بیشتر از روزهایی که بیکار بود و مستأصل از مخارج زندگی. از سر علاقه وافر به معلمی و برای سامان‌گرفتنش در این حرفه، تصمیم به ورود به آموزش و پرورش گرفت؛ اما نمی‌دانست که بناسنت تاوان بیماری هفده سال پیش را بدهد و بابت عارضه‌ای که هیچ تراجمی با حرفه معلمی ندارد، ماه‌ها در پیچ و خم اداره کل و وزارتخانه گرفتار شود. او از معلم‌های حق‌التدریس دهه هفتاد است که حدود ۱۰ سال سابقه تدریس در آموزشگاه‌های زبان و مدارس غیرانتفاعی مطرح شهر را دارد. خودش می‌گوید: «هفده سال پیش یک بیماری قلبی داشتم که همان زمان جراحی کردند و مشکل رفع شد؛ اما حالا با اینکه پزشک قلبم تأیید کرده است این جراحی قدیمی هیچ مزاحمتی برای شغل معلمی ندارد. کمیسیون پزشکی مراد کرد و خواست سرآغ کمیسیون دانشگاه علوم پزشکی و طب کار بروم

دریافت هزینه با چه مجوزی؟

هزینه بدهیم. آموزشی که اصلاً کیفیت و بازدهی ندارد و صرفاً از سر باز کردن انجام می‌شود، یا پذیرایی که انجام نمی‌شود یا... به روزآوری معلمان در راستای ارتقای صلاحیت‌های حرفه‌ای در هر سطح و مرتبه‌ای، وظیفه ذاتی آموزش و پرورش است؛ وقتی معلمی بر اساس قریمول "گذار از بحران کمبود معلم" در حال تدریس بوده و قرار است در همین سیستم ادامه کار دهد، با کدام منطق آموزشی یا حتی قانونی باید هزینه پرداخت کند؟ صدای اعتراضان که بلند شد، وزیر سابق گفت مبلغ پرداختی حداقل نصف می‌شود و مدیرکل استان هم از حذف کامل این مبلغ خبر داد؛ اما هنوز خبری از تحقق این وعده‌ها نیست.»

این تنها مشکل بر سر راه نیروهای جدید آموزش و پرورش نیست و بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد بعد از هفت خان استخدام، باب دیگری از مسائل گشوده می‌شود؛ مثل دریافت هزینه پذیرفته‌شدگان استخدام. برای آموزش ضمن خدمت که سابقه نداشته و از پارسال باب شده است. طبق اظهارات شرکت‌کنندگان در این آموزش‌ها که اجباری است، دو پودمان در مجموع ۵ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان هزینه دارد؛ آن هم درحالی‌که شرکت‌کنندگان هنوز حقوقی از آموزش و پرورش دریافت نمی‌کنند. از سوی دیگر آموزش ضمن خدمت در دستگاه‌های دولتی رایگان است و دانشجویان دانشگاه فرهنگیان نیز نه تنها رایگان آموزش می‌بینند، بلکه شهریه هم دریافت می‌کنند.

بهاره و دوستانش که پودمان خود را در دانشگاه فرهنگیان خراسان رضوی می‌گذرانند، می‌گویند: «نهایت مساعدت دانشگاه این بود که مهلت پرداخت را افزایش داد؛ اما با این شرط که در صورت پرداخت نکردن، امکان حضور در حالی این مطلب را درباره جاماندگان ارزیابی تکمیلی مطرح می‌کند که اظهارات داوطلبان نشان می‌دهد این دستور به جایی نرسیده و از سوی هر دو معاونت طرح و برنامه و متوسطه تقریباً مسکوت مانده است. با وجود این، پیگیری شهرآرا از این نماینده مجلس برای تعیین تکلیف بی‌پاسخ ماند.

عده‌های توخالی

بهاره و دوستانش که پودمان خود را در دانشگاه فرهنگیان خراسان رضوی می‌گذرانند، می‌گویند: «نهایت مساعدت دانشگاه این بود که مهلت پرداخت را افزایش داد؛ اما با این شرط که در صورت پرداخت نکردن، امکان حضور در حالی این مطلب را درباره جاماندگان ارزیابی تکمیلی مطرح می‌کند که اظهارات داوطلبان نشان می‌دهد این دستور به جایی نرسیده و از سوی هر دو معاونت طرح و برنامه و متوسطه تقریباً مسکوت مانده است. با وجود این، پیگیری شهرآرا از این نماینده مجلس برای تعیین تکلیف بی‌پاسخ ماند.

هیچ معلمی بلا تکلیف نخواهد ماند

آداب رازی‌ریا بگذارند و حرمت شکنی کنند؛ این اتفاق نه تنها در وزارتخانه یا اداره کل، بلکه حتی در دورافتاده‌ترین نقاط کشور نیز غیرقابل قبول و به جد قابل پیگیری است.»

عظیمی‌راد در پاسخ این پرسش که برای اصلاح مجلس و اشکالات آیین نامه‌های استخدام، مجلس دولت چه چاره‌ای اندیشیده‌اند، تاز تکرار وقایعی مثل موارد فوق جلوگیری شود، می‌گوید: «طبق قانون برنامه هفتم توسعه، وزارت آموزش و پرورش موظف است شیوه‌نامه سامان دهی نیرو را ظرف شش ماه از ابلاغ برنامه یعنی تا پایان ماه به مجلس ارائه دهد که مطابق آن، هیچ معلمی نباید بلا تکلیف بماند و مسئله معلمان غیررسمی نیز یک بار برای همیشه حل بشود.»

احسان عظیمی‌راد، نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون آموزش مجلس نیز با اشاره به شکایات رسیده در زمینه دریافت هزینه از استخدام‌شدگان ماده ۲۸، توضیح می‌دهد: «دانشگاه فرهنگیان برای این اقدام خود به مواد قانونی برنامه پنجم و ششم توسعه و نیز مصوبات هیئت امنای دانشگاه استناد می‌کند؛ اما در هیچ یک از این‌ها مبلغی که اکنون دریافت می‌شود، ذکر نشده است. بر این اساس، از اواخر شهریور وزرای علوم و آموزش و پرورش در حال رفت و آمد به کمیسیون هستند و بناسنت مسئولان دانشگاه فرهنگیان نیز اواخر مهرماه گزارشی در این خصوص ارائه دهند.»

«در خراسان رضوی گروهی از جاماندگان ارزیابی تکمیلی درخواست پیگیری داشتند که نیمه دوم شهریورماه، حضوری با وزیر آموزش و پرورش

سکوت استان

در مجموع، آنچه محرز است، بی‌تدبیری، کوتاهی و ترک فعل دستگاه‌های مختلف از آموزش و پرورش تا دانشگاه علوم پزشکی است که نه تنها آن را نپذیرفته‌اند، بلکه با بدرفتاری بر زخم داوطلبان نمک پاشیده‌اند و به حکم قانون لازم است نسبت به عواقب این رفتار خود پاسخگو باشند.

حمید که مهندس عمران و پدر دو فرزند بوده و طی این دو ماه با وجود بیکاری، هزینه‌های زیادی را متحمل شده است، بیان می‌کند: «اگر ارزیابی تکمیلی مجدد، این قدر پیچیده و ناممکن است، چرا در آزمون مشاغل کیفیت بخشی این اتفاق افتاده و پس از گذشت دو هفته از پایان مهلت ارزیابی تکمیلی، در تاریخ ۱۱ شهریور، قانون ارزیابی برای داوطلبان تشکیل شده است؟ ما از ابتدا که با این مشکل مواجه شدیم، سراغ رسانه‌ها شکایت رفتیم تا مسالمت‌آمیز حل شود؛ اما نشد تا اینکه اخیراً به دیوان عدالت اداری شکایت بردیم.»